

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. márczius 29.

Vasárnap.

XXII. évfolyam. 26. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petütsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A katonai javaslatok.

A katonai javaslat ellen egyre folyik az obstrukció a képviselőházban, törvényé emelkedése ellen erősen küzd a függetlenségi párt s az ezt támogató néppárt, míg más oldalról az illetékes körök nem szűnnek meg azt hangoztatni, hogy az ujonezjutalék fölemelésére nagy és sürgős szükség van. A kormánypárt körében oly vélekedéseket hallani, hogy bár a katonaság látszámemeléseinek ezt a folyton hangoztatott sürgősséget részleteiben meg nem okolják, kell lenni valaminek a külpolitikai helyzetben, mely miatt az intéző körök a hadsereg erősítését halaszthatatlannak tartják, különben el se lehet képzelni, miért állottak volna elő e követeléssel most, mikor a kiegyezés és némely más igen fontos javaslat is elintézésre vár, miért ne vártak volna az ujonezjutalék szaporításával még legalább egy évig, mikorra a kiegyezésen, a kereskedelmi szerződéseken esetleg már túl leszünk s nyugodtabbá válik a hangulat a törvényhozásokban? Ennek az okoskodásnak van alapja, de ez semmivel sem könnyít, sőt súlyosbítja azt a válságos helyzetet, mely előtt a magyar törvényhozás és kormány jelenleg áll. El kellene intézni a költségvetést április végéig, mert akkor a megadott felhatalmazás lejár. El kellene intézni a kiegyezési javaslatok óriási tömegét július

elsejéig, mert magokban a javaslatokban e határidő van megjelölve az új vámszövetség érvénybe lépésére. Más, szintén jelentékeny törvényjavaslatokról, melyeknek a törvényhozási munkálkodás mostani megtorlódása útjában áll, nem is szólunk. Elég válságossá teszi a helyzetet a fentemlített kettő. Mert április vége előtt még a husvéti szünet is közbe jön s költségvetés nemléteben egy újabb felhatalmazási, u. n. indemnítási vitát is végig kell küzdeni. Ha tehát az ellenzék magát az obstrukció abbahagyására el nem határozza, nemcsak az ujonezjutalék a szokott időben való megtartását teszi lehetetlenné, hanem az u. n. exlex állapotot is előidézi. Nem csoda tehát, hogy a politikai körök találgatásai folyton a körül forognak, hogy megszűnik-e az obstrukció? Olykor ilyen hírek kelnek szárnyra, de ezeknek ellentmondanak a Házban előforduló egyre viharosabb jelenetek.

De arról szó sincs, hogy a kormány az ujonezjutalék fölemeléséről lemondjon. Kizárja ezt a honvédelmi miniszternek nagy elhatározottságról tanuskodó magatartása. Kizárják a többség soraiból való felszólalások is.

Közvetlenül érdekel minket is az a mód, a hogyan az osztrák reichsrath a katonai javaslatokat megszavazta.

Az erős pártversengés, mely nálunk máskor lehetetlenné teszi a törvényhozási

munkát, a jelen esetben megkönnyítette a kormány dolgát. Egyik párt sem akarta elrontani a dolgát az uralkodóval és az udvarral s azért még a javaslat ellenzői, a szociálisták és a csehek is lemondtak az obstrukcióról. A magyarországi hossz- szas országgyűlési viták pedig azt eredményezték, hogy az osztrák reichsrathban nemcsak hossz- szas viták nem voltak, hanem egy ülésben megszavazták a kormány- javaslatot.

Tanulhatna tőlük a mi ellenzékünk.

Képviselőjelölés. A kézdivásárhelyi vidéki szabadelvűpárt szombat délután 1 órakor Kézdivásárhelyen a „Millenium” szálló nagytermében rendkívül népes jelölő gyűlést tartott Imets János pártelnök tapintatos vezetése alatt. Elnöklő Imecs János szívesen üdvözlőlvén az óriási nagy számban megjelent választókat, felhívja, hogy legjobb meggyőződésük szerint oly férfit igyekezzenek a kerület képviselőjéül kijelölni, ki a szabadelvűség lelkes híve s a mellett a székely érdekek támogatására is kellő tekintéllyel bír. A lelkes éljenzéssel fogadot beszéd után Báró Apór János, Bartók Károly beszéltek s megbotránkozással általános helyeslés között utasították vissza az ellenzék azon eljárását, hogy a gyűlésre bejőve, a jelölést megzavarni, terrorizmussal megakadályozni törekedtek, holott a szabadelvűpárt tagjai a legnagyobb tisztelettel viselkedtek a Polonyi Géza ellenjelölt egész körutja alatt ugy vele, mint az egész ellenpárttal szemben.

Utánuk Imets János, majd Keresztes Ede szép beszédben ajánlztak jelöltül Tagányi Sándor aradi nagybirtokost. Viharos éljenzéssel tette magáévá a pártgyűlés a Tagányi jelölése iránti in-

T Á R C Z A.

Szabadságharcz.

Irta: Zsögön Zoltán.

Mennyit beszélt erről szegény apám!
S mint egy mesét, epedve hallgattam.
„Oh, csak tovább!” „Szabadságharcz fia!”
Es elsápadt, majd fellángolt az arcz.
Es csak beszélt, beszélt öreg szülém
S végül mindig könyvet láttam szemén.
Miért e köny, mért? — Sejtettem csupán
S a mit sejték, később azt megtudám.

Nagybáunkban szép, régi tálason
Aranyhímzésű vánkos állt s azon
Egy könyv. Megülve minden nagy napot —
Apám e könyvből hosszan olvasott.
Egyszer — gyermekem valék — ölébe vett,
— Sugar játszott fakó betűk felett —
„Mi szép e könyv! Megírva benn” mi van?”
Kérdém s ő szólt: „Szabadságharcz fiam;
Szent háboru, melyben sok honfi vív
S elvérezik dicsőn, büszkén a szív.”
... És olvasott tovább soká szülém
S végül ismét könyvet láttam szemén;
— A vén cseléd bejött lábujjhegyen
Es ő is könyezett, sirt esendesen.

Miért e köny, mért? Sejtettem csupán
S a mit sejték, később azt megtudám.

Aztán a könyvben voltak képek is.
Elül: vitézek, köztük gyermek is;
A harcmező egészen vérben állt,
S a kis csapat büszkén előre szállt;
Csillagként hullott az ellen sorai —
Nem lesz hasonló harc talán soha! —
Tündér csaták, miket dajkám dalolt:
— Csodás beszéd, — ott mint lefestve volt.
... Ágyu tüznél a sápadt arcz mi szép!
— Nincsen fenségesb ennél semmi kép —
Midőn golyó süvölt s hűlő ajak
Annyit susog: előre, hősök! —
Oh, mint néztem; némán hogy bámulám
S megtört hangon moudá szegény apám:
„Ez a dicső szabadságharcz, fiam!
Igy küzdöttünk s vértünk mindannyian;
S a kik elhulltak a nehéz csatán,
Azok csak boldogok, azok csupán!”
Es könyezett ő, meg a vén cseléd.
— Miért e köny? Mért e fájó beszéd? —

Tovább megint más kép tárult előm:
Borzasztó, nézni is alig merém.
Égő falvaknak rémes lángja volt
S míg lángok közt a vér patakja folyt,

A bős sereg vadul kardölre hányt
Aggót, kicsinyt és védtelen leányt.
Rémült asszony — látván vérvérz fiát, —
Hozzá rohant s reá veté magát
Es esdekelt a bős hordák előtt —
S lovak patája némitá el őt.
A gyöngé szűz, keresve szebb halált,
Küzdött, míg birt — s gyalázatot talált:
Iszapba hullt tengersötét haja,
Kaczajba fult szívet rázó jaja.
„Tovább!”

Tovább: Halványan kelt a nap
S a vérmező felett holló csapat
Sötétben szállt. — Akasztófák alá
A hősöket pribék nép huzozá.
S aranygalléros hóhérok között
Bitón halt meg, kit vad kény üldözött.
Borzasztó! Nézni is alig merém;
Csak úgy halkán, susogva kérdezém:
„Ez, itt, ez is szabadságharcz, apám? —
Nem, oh, nem ilyen a szent harc talán?”
... És könyvezünk, sirtunk keservesen. —
Oh, áldd meg könnyeinket, Istenem!
Haragva több csapást ne mérj reánk
Es add meg azt, mért annyit harcizánk!

itványt s Tagányi Sándor meghívatván a gyűlésbe, nagyhatású szép beszédében fejtette ki programját. Megköszönve jelölését, magát a 67-es alap és a szabadelvűség tántoríthatatlan hívének vallotta; kijelentette azonban, hogy épen szabadelvű gondolkozásánál fogva, fentartja magának a jogot, hogy megválasztása esetén minden olyan kérdésben, mely a székely érdekek zarára volna, szavát, munkásságát a székely nép javára érvényosíthassa. Végül kijelentette, hogy elvi meggyőződésénél fogva a napirenden levő katonai javaslatokat ellenzi s megválasztása esetén azt támogatni nem fogja. Nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után Dr. Damokos Ödön nagybirtokos mondott köszönetet Tagányinak s indítványára a pártgyűlés elhatározta, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt, a szabadelvűpárt elnököt, Bárdi Podmaniczky Frigyes s Potsa József főispánt táviratilag értesítik a jelölésről s kifejezik a párt törhetetlen ragaszkodását.

Választási mozgalmak. A kézdivásárhelyi vidéki kerületben Polónyi Géza függetlenségi jelölt Kézdiszentlélek, Polyán, Bélafalva, Esztelnek meglátogatása után március 24-én Lemhényben mondott programbeszédet, Lukács Tódor udvarán. Természetes, hogy a hangulatkelő erdő, legelő, kisüstös pálinkafőzés, dohánytermelés szerepeltek a szónoklatokban. Almasban, majd Nyujtónon tett aztán látogatást. Március 25-én Osdolát látogatta meg Ripolthi Gábor négyes fogatán, dr. Szaesvay Gyula ügyvéd és Bedőházy János országgyűlési képviselővel. Délután Martonfalván voltak. Csütörtökön pedig Maksán és Dálnokban folytatták körutjukat. Konstatáljuk azonban, hogy a fényes körút és nagyszerű fogadtatás mellett is igen szétoszolnak a vélemények s a választók tekintélyes része nem támogatja Polónyt, hanem olyan jelölt után néznek, ki mint székely ember, a helyi viszonyokkal, a székelyek nyomorúságaival teljesen ismerős. Hogy Polónyi nem bírja teljesen a párthívek rokonszenvét, ez a kolozsvári „Újság”-ban is produkálva van.

Tüntetés a katonai javaslatok ellen. Pozsonyban, márc. 25-én a katonai javaslatok ellen nagy népgyűlés volt, a melyen ezek vettek részt. Jelen voltak: Barabás Béla és Pichler Győző országgyűlési képviselők is.

Barabás Béla háromnegyed órán át tartó éles beszédet tartott, melybe bele vonta a koronát is. A jelen levő Albel Gyula rendőrkapitány Barabás Bélát rendre utasította, a mint az erőlyesen visszautasított.

Barabás Béla pártja nevében kijelentette, hogy a küzdelmet még a nemzeti engedmények megadása esetén sem adják fel. Addig küzdenek, a míg a javaslatot visszavonják.

A szociálisták Barabás beszédét minduntalan félbeszakították közbeszólásaikkal, de Barabás mindannyiszor elhallgatta őket és csatlakozásra szólította fel.

Beszélt még Pichler Győző is, a miután a népgyűlés a Kossuth-nótát énekelve, rendben szétoszlott.

Az elhalasztott sorozás és az aratás. A Pol. Corr. az elhalasztott sorozásra vonatkozólag Budapestről a következőket jelenti: Ugy látszik, hogy az idei sorozást a legszükségesebb aratási időben fogják megtartani. Magyarországon, különösen az Alföldön, sorozáskor valóságos népvándorlás indul meg. A falusi élet megéri a sorozás mozgalmait. Ha ez az aratási idővel egybeesné, mikor a gazdálkodóknak nagy szükségük van a rendelkezésükre álló munkaerőkre, sőt a munkások sohasem elegendő, akkor a sorozás a legerőteljesebb munkásoktól fosztja meg a gazdákat a legsürgősebb aratási munkák idején. Ez pedig még sohasem tapasztalt veszedelemmel fenyegetné a magyar mezőgazdaságot. A kormány tisztában van azzal a rendellenességgel, amelyet az idei sorozás a mezőgazdasági életben előidézhet. Ennek tudatában a kormány kötelességének tartja, hogy elhárítsa magáról a rendellenességért a felelősséget és hogy ezt a honvédelmi miniszter mostani rendeletében nyíltan is kimondja. Ugy látszik, az ellenzék nincs tisztában azzal, mit jelent az, ha Magyarországon aratáskor tartják meg a sorozást. A kormány a nép előtt elhárítja magáról a felelősséget az ellenzék e fogalomzavarásért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház március 25-iki ülésében még meghallgatott a Ház négy órán át pár „szemtanut”

s ezek után az egy Gabányi kivételével senki sem szólhat már napirend előtt ebben a kérdésben.

A „szemtanuk” sorában ma Reich Aladár, Egy Béla, Molnár Ákos következtek. Az ellenzékéről a pénteki eseményekről mindazt, amit tőlük halottunk, már sokszorosan elmondták. Utánok Pap Zoltán igyekezett a vitát az „erősebb hangnomban” visszatartelni, de ez neki ép oly kevésbé sikerült, mint Zborny Miklósnak, aki a „hóhér” szó ismételt alkalmazásától várt mély hatást. Molnár Jenő beszéde hatását ügyes színpadi kellékekkel igyekezett fokozni. A tüntetésekkor a rendőrök kardjától szőthasított kalapot tett le a „Ház asztalára.” Egy ideig még erősen tüzelt, szidta a rendőrséget, aztán „ollónak engedte át a helyét. Holló Lajos is a legélesebben támadta a rendőrség eljárását. Sőt annyira elragadta az ellenzéki hev, hogy a kisebbségi terrorizmus vádját elleni védekezésben egy a „rég, korhadó császári hatalom” elleni kifakadásával elnöki figyelmeztetést tett szükségessé. Nagy hatást tett Apponyi egy másik értelme is, melylyel a Házzabályok tiszteletére hívta fel az ellenzékot.

A Ház érdeklődése a most folyó vita iránt már annyira megcsappant, hogy maga az ellenzék állt el a kérdés további feszegetésétől s így a jövő ülésen a napirendet visszahelyezik jogaiba. Az ülés végén Kaas Ivor báró sürgős interpellációja okozott élénk mozgást a Ház ellenzéki oldalán. Kaas báró a vasárnapi szociálista népgyűlésen elmondott beszédet miatti interpellálta meg a miniszterelnököt. A népgyűlésen elhangzott kijelentésekben a tulajdonjog, az egyház és a vallás meggyalázását látja és ezért a népgyűlés vezetői és szónokai ellen megtorló intézkedéseket követel. Interpellációját megokoló beszédében Kaas báró azzal vádolta a budapesti szociáldemokrata párt vezetőit, hogy Banffy idejében a rendőrségtől fizetést kaptak és ma is rendőri ügynökök. Széll a Ház többségének helyeslése mellett számolt a legörvényesebben azzal a gyanúsítással, hogy a szociálistákkal paktált. A szociálisták vallásellenes támadása ellen az ügyészség eljár. Hogy Rakovszky és reakciós fegyvertársai fennakadnak azon, ha Széll szociális kérdések megvitatásánál a munkás-érdekek hivatott tolmácsait is meghallgatja, az nem lephette meg se Széllt, se az országot. Viharos derűtség és a többség tapsai közt őrtette meg Széll a vádaskodókkal, hogy arra talán még sem kényszeríthette karhatalommal a szociálistákat, hogy a szélballal együtt tüntessenek. A felekezeti elfogultság-vádjával is végezett Széll. A választát Kaas is tudomásul vette. A gyanúsító törekvések bukásával ért így véget négy óra után az ülés.

Március 26-án a képviselőházban napirend előtt Gabányi Miklós beszélt a pénteki tüntetésekről.

Azután a Ház áttért a napirendre.

Zichy Jenő indítványát, hogy a napirend megállapításához negyven jelenlevő képviselő elég legyen, valamint a Visontai Soma indítványát, hogy utasítsák az igazságügyi miniszter, a budapesti ügyészségnél folyó s a tüntetésekre vonatkozó eljárások eredményéről a Háznak mielőbb jelentést tenni; a tárgyalást a holnapi ülésre tűrték ki.

Több interpellációt jegyeztek elő. Majd a Ház rátért az ellenzék által kért nérszerinti szavazásokra, Lukács László pénzügyminiszter két interpellációra adott válaszai fölött.

A vármegyei tisztviselők mozgalma.

Az egész ország érdeklődése mellett folyt le mult szerdán az a nagy értekezlet, melyet a vármegyei tisztviselők fizetésük javítása érdekében Budapesten tartottak. Pest megye székházának nagytermében. Beniczky Lajos Pestvármegye alispánja rendkívül meleg szavakban üdvözölte az értekezlet tagjait.

Elnökül egyhangú lelkesedéssel Beniczky Lajost kiáltották ki. Beniczky Lajos megköszöni a megtisztelő bizalmat. Teljes mértékben átérzi azt a magaslatos feladatot, a mely a bizalommal együtt reá hárul. Az értekezlet egyhangúlag jegyzőkönyvet megválasztotta: Issekutz Aurél krassó-szörényi megyei Ferdinánd Gyula Kassa városi Vicszehid Erő torontálmegyei főjegyzőt és dr. Horváth József alsókubini főszolgabíró. Ennek megtörténtével Issekutz Aurél igen tartalmas indoklás kíséretében határozati javaslatot terjesztett be, a mely földjén mind a kérdése

ket, a melyek a kitűzött célélelmőzditására szolgálhatnak, s a mely javaslat lényegében a következő.

A vármegyei tisztviselői segéd és közlőszemélyzete, nemkülönben a községi és körjegyzők mai napon tartott értekezlete

1. kimondja, hogy a vármegyei tisztviselő hivatala teljesítése szempontjából előidézhatatlanul szükségesnek tartja a vármegyei összes alkalmazottak törzsfizetésének rendezésével egyidejűleg s az egész országra egységesen való szabályozását oly arányban a mint az az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslat intézkedéseiben az igazságügyi alkalmazottakra rendezni előzetatik; 2. az országos értekezlet kimondja, hogy egyfelől tekintettel arra, hogy a vármegyei tisztviselők működésének legnagyobb részét az állami teendők elvégzése foglalja le s másfelől tekintettel arra, hogy a vármegyei tisztviselők már amúgy is oly jelentékeny pótdóval vannak megterhelve, — hogy tovább a pótdó fokozását el nem bírják — a fizetésrendezés az állami költségvetés terhére létszen eszközözendő. Ezt a javaslatot egyhangúlag elfogadták s elhatározták, hogy egy országos egyesületben tömörülnek s ennek előkészítésére 100 tagu bizottságot küldöttek ki, melynek Háromszékinegyéből Dr. Boeskor Oszkár megyei aljegyző lett tagja. A szervezkedő nagy gyűlést ápril 26-án tűzték ki. A 100 tagu bizottság az értekezlet után azonnal tisztelet Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki kijelentette, hogy rajta lesz a vármegyei tisztviselők helyzetének javításán, de kéri, hogy vegyék tekintetbe a mai pénzügyi viszonyokat és ne várják, hogy a kérést máról honapra teljesítse a kormány, mert ez lehetetlen.

IRODALOM.

Deák szerelemi. Eddig csak úgy ismertük Deák Ferencet, mint a haza bölcsét és másban, mint a legkomolyabb helyzetekben nem került élénk az ő alakja. Csupán nagy jórészt história események szereplője volt számunkra. És különben azt ki hitte volna mostanáig, hogy neki is voltak szerelemi kalandjai? Eötvös Károlynak köszönhetjük ezt a meglepetést. Hatalmas pennájával ő tárja fel Deák szereleit és e nagyérdékű intimításokat közölni fogja új évnegyedében az Egyetértés, amelynek Eötvös Károly tudomás szerint szépirodalmi főmunkatársa. E nagynevű jelesünk kiváló irodalmi tevékenysége mellett másik illusztris főmunkatársával Kossuth Ferenczel együtt küzd meg harminczhét esztendő múltjához híven az Egyetértés azt az elszánt politikai harcot, amely most a militarizmus erőszakos követelése ellen folyik. Egyébként is az a törekvése az ország e legnagyobb lapjának, hogy olvasóinak mindenben a legjobbat adja. Regényeit a világirodalom legjavából választja, most is Ohnet György legújabb művét közli, a Méregvásárt. Tárzaroatára különös nagy gondot fordít, hogy csak a legutóbbi hetet említsük, tárezát közzét: Mikszáth Kálmántól, Hercegg Ferencztől, Fényes Samutól, Heltai Jenőtől, Beniczky Bajza Lenkétől, Martos Ferencztől Timár Szaniszlótól stb. Az Egyetértés előfizetési ára különben negyedévre 5 frt, egy hónapra 1 frt 80 kr. Honvédtisztek, tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók, államvasuti hivatalnokok kedvezményes áron negyedévre 3 frt 50 kr.-ért, 1 hónapra 1 frt 20 kr.-ért kapják a lapot, a melyhez a magyar háziasszony kívánatra jóval olcsóbban kapja a Divat-Szalont is, félévre 2 frt.-ért, negyedévre 1 frt.-ért.

NAPI HIREK.

— **A honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter Dr. Bódor Ferencz, Bayler Kálmán és Balogh István m. kir. honvéd tartalékos hadnagyokat a honvédség kötelékéből ápril hó 1-ével saját kérelmükre elbocsátotta.

— **Képviselőválasztás.** A kézdivásárhelyi vidéki választókerületben a Molnár Józsiás elhunytával megüresedett képviselői állás betöltésére Háromszék vármegye központi választmánya csütörtökön tartott gyűlésén április hó 8-ára, szerdára tűzte ki a választás napját. A választási elnök Vajna István vármegyei árvaszéki elnök lesz. Helyettes

elnöke pedig Nagy Károly közdivásárhelyi árvaházi igazgató. A szavazás két bizottság előtt folyt és ezeknek a kiküldöttjei a következők: Első szavazatszedő küldöttség elnöke Vajna István, jegyző: Baróthi József (turjai k.-jegyző), helyettes jegyző: Benkő József dálnoki lakos. Második szavazatszedő küldöttség elnök: Nagy Károly, jegyző: Ince Balázs, (nyujtói k.-jegyző), helyettes jegyző: Deák Dénes (sósmezői k.-jegyző). A választás most s az áll. polgári fiiskolának a vármegyei tanalap tulajdonát képező helyiségben lesz.

— **Leány-bál a sötétár javára.** Kedves mulatságra van kilátása a mulatni vágyóknak Kézdivásárhelyen. Husvét harmadnapján lesz ez a mulatság, hangversenyyel összekötve a sötétár javára s különös érdekességet kölcsönöz az estélynek az, hogy azt városunk intelligens társadalmának hölgyei, csupa bájos ifjú leányok rendezik. Az előkészületek serényen folynak; a műsort legközelebb közzétesszük; azonban már most felhívjuk a minden jóért, szépeért hevülni kész közönségünk figyelmét.

— **A takarékpénztár jótékonyága.** A Kézdivásárhelyi takarékpénztár 30 évi fennállása alatt 35 343 koronát adott jótékony célra; a polgári leányiskolának 10.000, az árvaháznak pedig 2000 koronás alapítványokat tett. Az 1902-ik évi tiszta nyereségből a következő összegeket szavazta meg jótékony célra: A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézetnek (2000 K. alapítv. kiegészítésére) 200 K. A Kézdivásárhelyi vöröskereszt egyletnek 25 tag után 50 K. A Kézdivásárhelyi „Stephanie” menházának 25 K. A Kézdivásárhelyi ev. ref. kepeváltási alapnak 25 K. A Kézdivásárhelyi kántori kepeváltási alapnak 11. 26 K. A Kézdivásárhelyi önkéntes tűzoltó egyletnek 25 K. A Kézdivásárhelyi szegény gyermekek ruházatára 25 K. A Kézdivásárhelyi szegény sorsu tanulókat segélyező alapnak 25 K. A Kézdivásárhelyi alsófokú ipariskolának 25 K. A Kézdivásárhelyi felállítandó kereskedelmi iskolának 25 K. A Kézdivásárhelyi kereskedő ifjak társulatának 20 K. A Kézdivásárhelyi felállítandó „Kossuth” szobor a apnak 20 K. A Kézdivásárhelyi felállítandó 1848–49. szabadságharc emlékének 20 K.

— **Jubiláló nőegyesület.** A Kézdivásárhelyi jótékonycélu nőegyesület, mely a négy év óta áldatosan működő polgári leányiskolát éveken át tartó szívós kitartással megtartotta, áldásos munkásságának 25-ik évfordulóját május 17-én nagyszabású jubileumi ünnepséggel fogja megünnepelni. Ekkor fogja a nőegyesület felszentelni azt a lobogót is, melyet legmaradandóbb alkotása: a polgári leányiskola számára készített.

— **Új üvegyár Büksszádon.** Büksszádon a nemrég bezárt üvegyárat újból üzembe helyezik. Mint értesülünk az üvegyár berendezésén serényen foly a munka. Jelenleg a nagy kéményt építik. Hogy lesz mivel fűteni, bizonyosága annak, hogy a Kerekhegy oldalában állandóan vágják a pompás tüzelő anyagot, a sudár bükkfát. Csak úgy harsog a fészettől a Zsombor-völgye, a honnan most olvad a az utolsó hó.

— **Az Emke nagyenyedi közgyűlése.** Az Emke ez évi közgyűlése június 2-án délelőtt 11 órakor lesz a nagyenyedi vármegyeház disztermében, a többi ünnepségek pedig e körül helyeztetnek el. A közgyűlés vonzó pontja lesz dr. gróf Kuun Géza v. b. t. t., az Emke disznókönek és a Magyar Tud. Akadémia másodelnökének fölvallása. „Fajunk lobediai és etelközi miveltéséről”, mire a nagy gróf készséggel vállalkozott.

— **Az erdélyrészi szini-kerület pályázata.** Az erdélyrészi szini-kerület elnyeréséért beadott igazgatói pályázatokat a napokban vizsgálták át Marosvásárhelyt Mészáros Kálmán, az orsz. színészegyesület igazgatója és dr. Bernády György polgármester, mint az erdélyrészi szini-kerület elnöke. Megállapították, hogy a választógyűlést e hónap 30 dikára hívják össze, a következő napon pedig a marosvásárhelyi színházépítés ügyében tartanak nagyobb szabású értekezletet.

— **Erdőégés volt pénteken este a Perkő-hegy Polyán feljeli oldalán,** melynek tüze messze vidéket bevilágított. Ismeretlen gonosz kezek gyújtották fel a fiatal fenyőerdőt, melynek égése, hogy nagyobb mérveket nem élt, a korán alkalmazásba vett oltságnak köszönhető.

— **A magyar Erfurt.** „Temesvár monographiájából 1902.” Irta: Barát Ármán főszekerész és Temesvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja. Ezen érdekes könyv, mely a német, osztrák és magyar méhésznapi és méhészeti kiállítás alkalmából Temesvár sz. kir. város törvényhatósága megbízásából Barát Ármán ur tollából jelent meg, a temesvári kertművészetről több érdekes adatot tartalmaz s bizonyosságot tesz arról, hogy az utolsó 30 év alatt ez oly lendületet nyert, mint a monarchiának egyetlen városában sem. Barát Ármán ur a következőket írja: A kertészeti tenyészetek 1870-ben az alábbi ösztérületeket foglalták el és pedig: a faiskolák és esemete tenyészetek 35, a növénytenyészetek 8 és a konyhakerti főzések főlék tenyészetek körülbelül 80 holdat. Ma, 30 év után a gyümölcsfa- és különféle esemete-iskolák majdnem 180 holdat; rózsza-, növény- és magtenyészetek 420 holdat és a konyhakerti veteményfélék 250 kat. holdat tesznek ki. A gyümölcsfa- és esemete-iskolákból következő mennyiségek lesznek évente elszállítva: körülbelül 3 millió gyümölcsvadonoz, erdősítési ültetvények és sövényesemetek; 100.000 drb nemestett gyümölcsfa-ültetvény; 150.000 drb disz és sorfa; 300.000 drb bokor és minden fajú díszeserje és 00.000 drb fenyőnemű (dobozos) ültetvény. A növénytenyészetekből vagy 70.000 drb rózsza, 125.000 drb buxus, 200.000 drb cseresep dísznövény, 250.000 drb spárgagyökér, 120.000 drb szamóca-ültetvény és még sok mindenféle. Ezen kertészeti termelvények előállításával, tenyésztésével 11 kereskedőkertész foglalkozik; a két első Mühle Vilmos és Niemetz cége, melyek európai hírnévként örvendenek. — Mühle Vilmos ur (cs. és kir. udvari szállító) a délmagyarországi modern kertészetnek megteremtője, a legmagasabb kitüntésekben részesült; ugy minden európai kertészeti kiállításon mint bíráló bizottsági tag működött, valamint több nemzetközi kertészeti kiállításra a magyar kertészegylet képviselőjének választott meg. A temesvári kertészeti tenyészetek ezen kimagasló kereskedelmi különlegességei képezik a monarchia növény-, rózsza-, faiskolai ezikkek és mag-nagytenyészetét s itt teljes erővel, fáradhatlan buzgalommal, megtanoríthatatlan erővel a kertészeti kereskedelemnek központja létesítettik, melylyel az ország egy városa sem dicsekedhetik. Ennélfogva temesvár teljes joggal viselheti a már megérdemelt „Magyar Erfurt” elnevezést.

— **Kossuth-asztaltársaság alakult márcz. 15-én Sepsiszentgyörgyön;** elnöke Dr. Bene István, ügyvéd, alelnökei Barthos József és Dr. Kórh Lajos pénztáros. Szabó Ferenc, ellenőr Vetési Lajos, titkárok Dr. Nagy György és Kiss Albert, jegyzők Dr. Elekes Dénes, és György Béla árvaházi tanító lett. A társaság célja a Kossuth-eszmék ápolása és fenn-tartása.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzések és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. (24–10.)

Pályázat külföldi utazási ösztöndíjra.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 1903. évi márczius 3-án 11224. sz. alatt kelt leirata alapján egy 600 (hatszáz) koronás külföldi utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak oly törekvő, kamara kerületünkben (Háromszék, Csik, Marostorda és Udvarhely-megye) illetékes iparos ifjak, kik szakmájukban leendő magasabb kiképzetés céljából ismereteiket gyarapítani óhajtják s erre eddig tanulmányaik révén jó alappal bírnak.

A pályázatban: a folyamodó lakhelye, családi és vagyon viszonyai, foglalkozása, elő képzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya részletesen megjelölendő, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tért-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása

esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele.

Az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és a külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni.

Szabályszerűen bélyegelt pályázati kérések a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz ezimezve f. évi május 1-éig a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarához adandók be. Később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Közgazdaság.

A Kézdivásárhelyi takarékpénztár XXX-ik évi zárógyűlése.

Folyó év márczius 22-én d. u. saját helyiségében tartotta záró közgyűlését és újra alakulását az előző 30 évvel Kézdivásárhelyt létesült takarékpénztár.

A kik tudják, hogy a 70-es évek előtt az szora miként szedte áldozatát, hogy jóra való gazdát és iparost tett tönkre: azok tisztelettel és hálával hajolnak meg azok emléke előtt, kik a közjólét emelésére, a hitelt kereső közönség megmentésére a takarékpénztárakat létesítették.

A ki e pénztárat multjáról részletes felvilágosítást óhajtott nyerni olvassa el az igazgatóság 1902. évről szóló jelentését és bátran kimondhatja ítéletét a multról és jogosu remánnyal nézhet a jövő elé.

A részvényesek szép számmal jelentek meg, hogy ugy a bezárás, mint az újra alakulás nevezetes aktussait sankezionálják.

A közgyűlést ifj. Jakab István vezette kiváló tapintattal.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek meghallgatása után, a felmentvény megadott és a 30 éves mult befejezettnek nyilvánított.

Az u. alapszabályok értelmében az intézet élére állandó jellegű vezérigazgató választása s fizetésének megállapítása tüzetett ki.

E díszes állásra közhasznú munkásságáról, kitűnő szakképzettségéről, ismert ifj. Jakab István eddigi vezérigazgató választott meg, ki a 30 éves multban 15 évig mint pénztáros és igazgató pénztáros, 15 évet mint vezérigazgató működött ernyedetlen szorgalommal, példás hűséggel és kitartással ez intézetnél bizonyosságot tévén arról, hogy az intézet alapítója az áldott emlékü Fejér Lukács nem érdemtelenre pazarolta bizalmát, midőn őt mint egyszerű fiatal kereskedő embert a pénztárosi tiszttel bízta meg.

Ez érdem előtt hajoltak meg munkatársai is midőn szeretett vezérüknek a mai napon Fejér Antal igazgató vezetés alatt egy műremek emlék-albumot nyújtottak át.

A megválasztott új vezérigazgatót a részvényesek nevében Nagy Károly — meleg szavakban méltatva érdemeit — üdvözölte.

Majd az új igazgatóság és felügyelő-bizottság alakult meg. A választásnál szép összhang, egyetértés uralkodott, csaknem egyhangulag lett ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság megválasztva.

Igazgatók lettek: Fejér Antal, ifj. Dávid István, ifj. Tóth István, Kovács János, Bándy István, Benkő István, Felügyelő-bizottsági tagok: Dávid Antal, Nagy Károly és Dr. Török Andor.

Ügyész: Zayzon Lázár.

Dr. Varga Béla előterjesztésére a közgyűlés a volt igazgatóság, felügyelő-bizottság, tisztikar, ügyész és napi biztosok arczképét egy rámba foglalva a 30 éves mult forduló pontja emlékére hálája és elismerése jeléül beszerezni és a tanácskozási teremben egy keretbe foglalva kifüggeszteni határozta.

E napon lett leleplezve tisz. Székely János volt elnök-igazgató olajfestményü arczképe, melyet hálája jeléül készítettett a részvénytársaság.

Sokat írhatnék a derék intézetről, de azt más alkalomra hagyom, most csak szinte örömmel adva kifejezést a tapasztalt rend és egyetértés felett, Isten áldását kérem a társaság bazafias munkásságára.

Dixi.

H i r d e t é s e k.

ELADÁS
suly szerint
K. 1.50
és
K. 1.90

Főraktár:
Kézdivásárhelyen
Jancsó Gyulánál.

Minden valóban praktikus
háziasszony, a ki a zománcz-
edény minőségét nemcsak a szín
tetszetősége után ítéli meg, hanem
a használatban való tartósságra és
olcsóságra sulyt fektet, most csakis
a szürkére zománczozott

Secessió-edényt
vesz.

Főraktár:
Kézdivásárhelyen
Jancsó Gyulánál.

ELADÁS
darab szerint
eredeti gyári
árakban.

(44 8-0.)

5721—1903. tlkv. sz.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy a kovásznai takarékpénztár
végrehajtónak Héjja Istvánné s rcsa
végrehajtást szenvedő elleni 90 kor.
tökekövetés és járuléka iránti vég-
rehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir.
törvényszék (a kovásznai kir. járás-
bíró) területén levő, Gelence és
Imecsfalva községek határán fekvő,
a gelencei 81. sz. tljken 7261/2.,
7262/2. hrsz. ingatlapra 94 korona,
az imecsfalvi 170. számú tljken 928,
929, 930, 931, 932, 933, 934, 935,
936, 937, 938. hrsz. ingatl. 562 kor.,
összesen 656 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelő és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1903. évi
április hó 18-ik napján délelőtti 9

órákor Gelence községhezánál és
ugyanaz nap délután 2 órákor Imecs-
falva községhezánál megtartandó
nyilvános árvesésen a megállapított
kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozzék tartoznak
az ingatlanok becsárának 10%-át
készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyamra,
számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. n. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál eléle-
ges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint tlkvi ható-
ság.

Kovácsnán, 1903. évi január hó
8-án.

Száva Jakab,
kir. aljbíró

76. 1—1.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint köz-
ségi előljáróságok részére **ugy készpénzért, mint
részletfizetésre** kapható

butor raktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és
hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szekrény,
és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény
továbbá: magas, félmagas, háts és heverő divány,
garnitúra, matracz, fali és toalett tükör, nád-és,
préselt ületű hajlitott szék, ablak carnis, stb. me-
lyeket olcsó árak mellett becsátok szíves rendel-
kezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

KIADÓ LAKÁS!!

A temető útján lévő **JANCSÓ GYULA** lakása, a mely áll
4 szoba, kamara, konyha, pincze, kettős nagy udvar, istálló, ólak, szi-
vattyus kut az udvaron 1903. április hó 24-től

több évre haszonbérbe kiadó.

(30. 9-?)

H I R D E T É S E K

olcsó áron feivétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.